TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Thực phẩm Việt trước “luật chơi mới”: Minh bạch không còn là lựa chọn

09:30 09/02/2026

Thị trường thực phẩm Việt Nam đang bước vào một giai đoạn “thanh lọc” mạnh mẽ khi các yêu cầu về an toàn, truy xuất nguồn gốc và tính bền vững đồng loạt được siết chặt, từ khâu quản lý trong nước đến những thị trường xuất khẩu chủ lực. Trong bối cảnh đó, tuân thủ pháp luật và minh bạch thông tin không còn là khẩu hiệu, mà trở thành điều kiện sống còn đối với doanh nghiệp.

Thời điểm cận Tết Nguyên đán 2026, nhu cầu tiêu dùng tăng cao khiến lượng thực phẩm lưu thông trên thị trường gia tăng nhanh chóng. Áp lực sản xuất, vận chuyển, phân phối trong thời gian ngắn tiềm ẩn nhiều rủi ro về chất lượng, ghi nhãn và điều kiện bảo quản. Trước thực tế này, các địa phương đã và đang triển khai các đợt cao điểm kiểm tra an toàn thực phẩm, tập trung vào những nhóm hàng tiêu thụ lớn như thịt, đồ uống, bánh mứt kẹo, rau củ quả và phụ gia thực phẩm.



Nhu cầu của người dân với nông sản sạch ngày càng cao.

Tại TP.HCM, trong tháng 2/2026, lực lượng chức năng tăng cường lấy mẫu kiểm nghiệm, truy xuất nguồn gốc khi phát hiện dấu hiệu vi phạm. Không chỉ thị trường truyền thống, hoạt động kinh doanh thực phẩm trên các sàn thương mại điện tử cũng chịu sự giám sát chặt chẽ hơn, với yêu cầu rõ ràng về thông tin sản phẩm, khả năng truy vết và trách nhiệm của người bán.

Sức ép từ phía người tiêu dùng ngày càng rõ nét. Báo cáo của Công ty nghiên cứu thị trường Qandme công bố tháng 2/2026 cho thấy, 70% người Việt coi an toàn thực phẩm là yếu tố cực kỳ quan trọng, đặc biệt tại các đô thị lớn và nhóm tuổi trung niên. Đáng chú ý, hơn 60% cho biết mức độ quan tâm của họ đã tăng lên do lo ngại về sức khỏe, hóa chất tồn dư và các vụ việc được phản ánh trên truyền thông. Tuy nhiên, chỉ khoảng một nửa người tiêu dùng tự tin vào khả năng nhận biết thực phẩm an toàn.

Không dừng lại ở thị trường nội địa, các thị trường xuất khẩu lớn của Việt Nam cũng đang đặt ra những “luật chơi” khắt khe hơn. Liên minh châu Âu (EU) liên tục cập nhật các quy định liên quan đến kiểm dịch thực vật, dư lượng hóa chất và tiêu chuẩn môi trường. Trong khi đó, Mỹ tăng cường yêu cầu về minh bạch chuỗi cung ứng, kiểm soát dư lượng thuốc bảo vệ thực vật và khả năng truy xuất nhanh khi xảy ra sự cố.

Theo các chuyên gia, xu hướng quản lý mới của EU và Hoa Kỳ là giám sát toàn bộ chuỗi giá trị, thay vì chỉ kiểm tra khâu sản xuất cuối cùng. Điều này đồng nghĩa, chỉ cần một mắt xích không đảm bảo – từ vùng nguyên liệu, vận chuyển đến đóng gói – doanh nghiệp có thể đối mặt với nguy cơ thu hồi sản phẩm hoặc mất thị trường.

Trong bối cảnh đó, minh bạch không còn là “chi phí tuân thủ” mà trở thành lợi thế cạnh tranh. Khi người tiêu dùng sẵn sàng chi trả nhiều hơn cho sản phẩm có nguồn gốc rõ ràng, tiêu chuẩn môi trường và dữ liệu kiểm chứng đầy đủ, doanh nghiệp thực phẩm Việt buộc phải đầu tư nghiêm túc vào hệ thống truy xuất, kiểm soát nội bộ và chứng nhận độc lập. Chỉ khi “những gì được nói trên bao bì” khớp với “những gì được làm phía sau”, thương hiệu mới có thể đứng vững trong trật tự thị trường mới.

Nam Sơn (t/h)